

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 22 września 2022 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo pocztowe

(druk nr 806)

I. Cel i przedmiot ustawy

Zasadniczym celem ustawy jest wprowadzenie skutecznego mechanizmu finansowania straty powstałej w związku ze świadczeniem usług powszechnych przez operatora pocztowego.

W świetle obowiązujących przepisów finansowanie kosztu netto jest uruchamiane, w przypadku gdy świadczenie usług powszechnych przyniosło stratę, rozumianą jako ujemny wynik na sprzedaży tych usług. Koszt netto jest finansowany z udziałów operatorów pocztowych objętych obowiązkiem udziału w dopłacie, a także z budżetu państwa, w przypadku gdy suma udziałów w dopłacie wnoszonych przez operatorów pocztowych jest niewystarczająca do sfinansowania tego kosztu.

Należy dodać, że obowiązujące przepisy przewidują możliwość udzielenia operatorowi pocztowemu obowiązkanemu do świadczenia usług powszechnych, czyli operatorowi wyznaczonemu (Poczta Polska S.A.) dopłaty, w przypadku gdy świadczenie tych usług przyniosło w danym roku obrotowym stratę.

W uzasadnieniu projektu ustawy wskazano, że „przyjęcie dopłat operatorów pocztowych jako podstawowego rozwiązania w zakresie finansowania kosztu netto prowadzi do sytuacji, w której operator wyznaczony jest obciążony finansowaniem rekompensaty z tytułu kosztu netto świadczenia usług powszechnych, która jest udzielana jemu samemu”.

Ponadto podnoszono, że rozwiązanie to stanowi nadmierne obciążenie operatorów pocztowych związane zarówno z ustalaniem ich udziału w dopłacie, jak i prowadzeniem wyodrębnionej ewidencji rachunkowej dla usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej, w celu ustalenia kwoty przychodów stanowiących podstawę do określenia udziału operatora w dopłacie.

W związku z powyższym nowelizacja ustawy – Prawo pocztowe wprowadza zmiany w wymienionym zakresie, które polegają na rezygnacji finansowania kosztu netto z udziałów operatorów pocztowych objętych obowiązkiem udziału w dopłacie oraz wskazaniu budżetu państwa jako wyłącznego źródła finansowania tego kosztu. Finansowanie ma być udzielane w formie dotacji celowej, o której mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.). Dotacja będzie wypłacana przez ministra właściwego do spraw łączności na wniosek operatora wyznaczonego.

Ponadto wprowadzone zostały zmiany mające na celu uproszczenie procedur stosowanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej w zakresie kontroli cen usług powszechnych. Zmiany te polegają na rezygnacji z mechanizmu *price cap* wyznaczającego górny poziom możliwej podwyżki ceny za usługę powszechną zgodnie z obowiązującym algorytmem. W związku z tym kontrola cen za usługi powszechne zostanie oparta na szczegółowej analizie cennika usług powszechnych, w ramach której Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej oceniać będzie przystępność cenową, rentowność opłat, przejrzystość cennika usług powszechnych oraz niedyskryminacyjny charakter tego cennika.

Niezależnie od powyższego dokonano zmian, które mają na celu dostosowanie przepisów ustawy do zmieniającego się rynku usług pocztowych w zakresie:

- 1) upowszechnienia innowacyjnych rozwiązań technologicznych, w tym usług i komunikacji cyfrowej (zmiana definicji przesyłki kurierskiej uwzględniająca jej obsługę za pomocą paczkomatów, nadanie wydrukowi potwierdzenia nadania pobranego samodzielnie z systemu teleinformatycznego operatora wyznaczonego mocy dokumentu urzędowego, wprowadzenie elektronicznej formy udzielania pełnomocnictwa pocztowego i składania reklamacji z wykorzystaniem usługi elektronicznej udostępnionej przez operatora pocztowego);
- 2) zwiększenia praw odbiorców w procesie doręczeń (usankcjonowanie praktyki uzgodnienia miejsca doręczenia z odbiorcą – na przykład w ramach przekierowania przesyłki);

- 3) uproszczenia procedur stosowanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej i zmniejszenia obciążenia administracyjnego operatorów pocztowych.

Ponadto ustawa między innymi przesądza, że do finansowania kosztu netto świadczenia usług powszechnych za 2021 r. będą stosowane nowe regulacje.

W ustawie określony został także maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczony na finansowanie kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych w latach 2022–2031.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo pocztowe został wniesiony przez Radę Ministrów w trybie pilnym (druk sejmowy nr 2561). Rada Ministrów uznała projekt za pilny z uwagi na konieczność zapewnienia efektywnego mechanizmu finansowania kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych.

Marszałek Sejmu skierowała projekt do Komisji Infrastruktury do pierwszego czytania. Komisja przeprowadziła pierwsze czytanie oraz rozpatrzyła projekt ustawy na posiedzeniu w dniu 14 września 2022 r. i wniosła o jego uchwalenie w brzmieniu przedłożenia (sprawozdanie druk nr 2566).

Podczas drugiego czytania na posiedzeniu Sejmu, które odbyło się w tym samym dniu, nie zgłoszono poprawek i w związku z tym niezwłocznie przystąpiono do trzeciego czytania.

Sejm uchwalił ustawę na 61. posiedzeniu w dniu 15 września 2022 r. Za przyjęciem ustawy opowiedziało się 431 posłów, 17 było przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu.

III. Uwagi szczegółowe

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Danuta Drypa

Główny legislator